

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

2. Additio.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

iuriis illatis contra Conſanguineos, vel affines : atque ad id dicendum fuit, iniuriam illatam Patri, vel Fratri non eſſe diverſe ſpeciei ab iniuriis contortis contra ceteros minus propinquos; quia pariter magis, & minus in debito, quod conſanguinei contrahunt non ſe conſuetudine, non afferunt diverſitatem ſpecificam.

Reſpondeo: certe viget non improbabiliſſime paritas. Unde probabiliter conſequitur, tum in hac materia de inceſtu, tum in illa materia de injuria contra conſanguineos, vel affines inſiſta, non eſſe neceſſario explicandam ejuſmodi diverſitatem, ſed ſufficere, ſi dicatur: *Seco mihi coniunctus contumeliis affecti.*

3. Dico ſecundo, inceſtum cum coniunctis coniunctione legali, id eſt, coniunctione orta ex adoptione alius in filium (quæ eſt inter adoptantem, & adoptatum, ejuſque deſcendentes, ſaltem qui in eius erant poteſtate, quando adoptatus fuit: inter adoptatum, & filios legitimos adoptantis, qui in eius ſunt poteſtate: inter Vxorem adoptantis, & adoptatum: & denique inter Vxorem adoptantis, & adoptatum.) Dico, inquam, hunc inceſtum non eſſe explicandum, ut diſtinctum ab aliis inceſtibus dictis in *num. precedenti*, & nec neceſſario explicandas diverſitates illas dictas in proxima parentheſi. Ratio prioris partis huius dicti eſt ea, quam *num. precedenti* diximus: quia nimirum Eccleſia propter idem motivum reverentiæ coniunctis debita, prohibet eiuſmodi congreſſus. Ita de Lugo, *diſputat. 16. de poenitentia ſect. 6. num. 328*. Ratio poſterioris eſt ſimiliter eadem quam *ibidem* diximus: quia diverſitas gradus ſolum indicat magis, & minus, in eadem ſpecie.

4. Dico tertio, inceſtum cum coniunctis coniunctione ſpirituale, id eſt, orta ex Baptiſmo, & Confirmatione (quæ eſt inter baptizantem, & baptizatum, inter Patrinum, vel Matrinam cum ipſo baptizato, inter Parentes baptizati cum baptizante, & Patrinum, vel Matrinam: quod idem eſt reſpectivè in Confirmatione.) Dico, inquam, inceſtum hunc eſſe explicandum, ut dictum ab utroque inceſtu carnali, & legali prædicto in *num. 2. & 3*. Ita Sanchez *lib. 7. de matrim. diſputat. 5. numer. 9*. Sed non eſſe neceſſarium explicare, an ex Baptiſmo, an ex Confirmatione fuerit orta coniunctio: Item nec eſſe neceſſe explicare, an, v. g. baptizans, vel Confirmans peccaverit cum baptizato, an cum Matrina eiſdem baptizata, an cum Matre eiſdem, &c. Ratio primæ partis huius dicti eſt, quia inceſtus ſpirituallis addit circumſtantiam Sacramenti, ratione cuius reducit ad genus quoddam ſacrilegij. Ratio ſecundæ, & tertiæ partis eſt, quia ſemper in prædictis committitur peccatum cum eadem ſpecie deformitate (eſto, graviore, vel leviori) quia ſemper eſt contra eandem reverentiam debitam perſonis, ex intuitu Sacramenti connexis.

5. Huc commodè reducere poſſumus, duo, quæ ſuperſunt explicanda. Primum, circa impedimentum publicæ honeſtatis. Secundum, circa inceſtum ſodomiticum. Quoad primum, ſciendum eſt impedimentum publicæ honeſtatis eſſe illud, quod oritur ex ſponſalibus de futuro, valide tamen initis; nam his ita initis, oritur ex Sanchez *lib. 7. de matrim. d. 68. & ſeqq.* impedimentum dirimens Matrimonium inter Sponſam Sponſum, conſanguineos Sponſæ in primo gradu, & contra: id eſt, non poteſt valide contrahi matrimonium à Sponſo, vel Sponſa cum dictis Conſanguineis. Idem etiam impedimentum oritur ex Matrimonio rato non conſummato: cum hoc addito, ut ſi dirimens ex Sanchez *ibidem*; etiam uſque ad quartum gradum; & etiam ſi Matrimonium fuerit irritum, ex quocunque capite, præterquam ex defectu conſenſus.

6. Iam ſi quis cognosceret ſororem, v. g. vel matrem, ſiliamve ſuæ Sponſæ de futuro; rursus, ſi cognosceret ſororem, aliamve conſanguineam ſuæ Coniugis per verba de præſenti, ſed nondum conſummato matrimonio; deberetne in Conſeſſione explicare

non ſolum ipſum peccatum, ſed etiam eius qualitates, nempe fuiſſe inceſtum cum Matre, cum Sorore, &c. Conſanguinea Sponſæ, &c. Reſpondeo, certum eſt, tale peccatum habere malitiam inceſtus carnalis. Ita Lugo *diſp. 16. de poenitentia ſect. 6. num. 331*. quia eſt probata talis copula per Eccleſiam ponentem in ea impedimentum dirimens, propter reverentiam Coniunctis debita: quare erit ut talis explicandus, Coniunctis debita: ſuperius diximus, non eſſe ex probabili opinione in materia inceſtus neceſſario explicandos gradus, ita hic, quod inceſtus oritur ex inchoato matrimonio, conſequenter propter eandem inibi allatam rationem, dicendum erit.

7. Quoad ſecundum id eſt, quoad ſodomiticum, quærimus, an ſi quis ſodomiticè cognosceret Conſanguineum, vel conſanguineam, vel affinem, coniunctione legali, vel ſpirituale, debeat explicare coniunctionem, ita ut non ſatis ſit dicere, ſe ſodomiticè inceſtum commiſiſſe ſed neceſſario addendum, ſe ſodomiticè inceſtum commiſiſſe.

Reſpondeo, neceſſario ſic addendum. Ita Filius *tract. 30. cap. 5. num. 106*. Ratio eſt quia ob reverentiam naturalem propinquis debitam, eiuſmodi peccatum vitæ malitiam ſodomitiæ habet & malitiam inceſtus. Quia vis enim per hunc inceſtum ſodomiticum non impeditur Matrimonium, quia ut impediatur, debet eſſe ſemina-riq. in vaſe naturali; neque per eundem incurritur poenæ contra inceſtum lata quia poenæ fulminantur contra n. eſtum proprie dictum, id eſt, enatum ex copula naturali: tamen, quia ſit contra prædictam reverentiam, non poteſt propriam inceſtu malitiam non participare.

8. Maior difficultas eſt, utrum explicandi gradus, ut g. ſic: *Commiſi inceſtum ſodomiticum cum Fratre, cum Patre, cum Conſobriſſo*: An ſatis ſit dicere: *Commiſi inceſtum ſodomiticum*? Reſpondeo in noſtra ſententia probabiliter, non eſſe neceſſario explicandos. Ratio eſt, quia omnes eiuſdem ſpeciei, & ſolum ſecundum magis, & minus in eadem ſpecie differunt; id quod, ut diximus *num. 2*, notat quidem maiorem, minus tamen gravitatem, ſed nequaquam ſpecie diſtinctum peccatum.

§. II. Additio.

DVo tantummodo hic animadvertenda, militat dicta video. Alterum eſt, qui coniux rem habet cum conſanguinea (ex Sanchez *lib. 7. de matrim. diſp. 13. num. 2. & ſib. 9. diſp. 27. num. 14*). ſuæ uxoris viventis (non verò affini, ex eodem *ibid. diſp. 27. num. 4*). in primo, & ſecundo gradu; & quæ coniux habet rem cum conſanguineo mariti viventis (nec verò affini) in eodem primo, vel ſecundo gradu; peccat ſine dubio peccato inceſtus; ſed inſuper, propter hunc peculiarem inceſtum, commiſſum, ut dico, cum conſanguineis ſui conjugis (non autem, ſi commiſſum fuerit, ex eodem *d. d. 15. num. 16*, cum conſanguineis ſuis propriis) dicta Coniux, vel dicta Coniux incurrit in duas poenæ; ſemper intelligendo, cum eodem *d. d. 27. num. 1*, quando ſemen incidit intra vaſ, nam ſic ſunt vna caro, quæ ratione oritur affinitas.

2. Prima poenæ eſt, ut etiam ante omnem ſententiam, ſub mortali non poſſit ampliùs petere debitum à Coniuge. Ita idem *libro nono diſputat. 30. numer. 2*, cuius rationem dicit ſe nescire, ſed ſolum ex uſu. Quia contraxit cum illo affinitatem ex copula fornicaria, quæ ſi eſt ante Matrimonium initum dirimit ex Tridentino, *ſeſſ. 24. de matrim. cap. 4*, in eundem in dictis gradibus: At cum in caſu noſtro Matrimonium iam initum, (& ſatis eſt ex Sanchez *lib. 7. de matrim. d. 15. num. 6*, ſi fuerit ratum, quamvis non conſummatum) ſolum privatur coniux iure petendi. Poteſt tamen reddere in gratiam alterius Coniugis innocentis, imò & eidem ſignificare, ne expectet ſuam petitionem; non tamen poteſt

CAPUT V.

§. I. De Stupro.

IN *Methodo Conf.* lib.2. cap. 7. §. 8. sic habes: Stuprum est Concubitus Viri cum virgine femina, eadem repugnante: Quare ea consentiente ex probabilissima sententia, est simplex fornicatio. Vnde sequitur statum virginis non esse necesse in Confessione explicare, virgine consentiente; quem, illa repugnante, explicare oportebit.

2. Pari ratione sodomitica copula cum eadem consentiente, est mera sodomia: Vnde nec ibi status virginis est declarandus.

3. Cum se virgo polluit, vel delectatur, &c. non facit nisi peccatum molliciti, de quo dixi cap. 1. §. 1. num. 5. nam propterea suam virginitatem explicare non obligabitur.

4. Ad expediendam Confessionem facit, scire obligationem, quam contrahit stuprator. Dico ergo. Cum virgo defloratur, ipsa consentiente, nihil nec ei, nec parentibus debet deflorator. Ita Less. lib.2. cap. 10. dub. 1. At si vi, vel fraude, promissione virginem quis defloraverit, an tenetur, vel dotare, vel ducere, ac solvere quod promissit. Ita idem *ibid.*

§. II. *Additio.*

De Virgine occulte violata.

AMittitur, sive à Mare, sive à Femina irreparabiliter virginitas per voluntariam seminis effusionem, seu decihonem, etiam sine exteriore procuremente; Vt probat Caiet. 2. questione 152. artic. 1. contra Marr. de Magistr. apud Less. lib.2. cap. 2. num. 120. sed id est coram Deo: nam secundum statum, & quoad existimationem humanam in muliere amittitur virginitas per corruptionem, seu fractionem claustrum virginalis. De utraque amissione aliquid est hic afferendum.

2. Quoad primum: Monialis, quæ ante professionem; vel consecrationem, se voluntarie polluit, quamvis amittat, ut dictum est, virginitatem secundum virtutem; Amen cum non amittat secundum statum, quia integro virginali claustro gaudet, nulle indiget dispensatione ad profitendum, & ad velum suscipiendum, solum virginibus concessum. Et propter eandem rationem, eadem potest sine scrupulo accipere legatum solis virginibus relictum, sequæ ut nubat, virginem pronuntiare, &c.

3. Quoad secundum: Virginem occulte in claustro violatam, se non posse ingerere ad petendum consecrationis velum, etiam si ex hoc infamiam consecuturæ, docet Azor. p. 3. lib. 3. c. 12. Bonac. de matr. q. 4. p. 17. n. 4. alios afferens: at posse Officia propria virginis exercere, imò se offerre ad illa, ne infametur; quia (inquit Azor. *ibid.*) instituta Ecclesiastica non obligant cum tanto rigore. Verum, pace Azorij doctissimi Viri, hæc ratio probat etiam posse, in simili periculo infamæ, non solum in prædicta Officia se ingerere, sed etiam petere consecrationis velum, ut tenet, citato Suar. Pell. cap. 3. de monialib. num. 78. quia pariter id ex instituto est Ecclesiastico.

4. A legatis tamen relictis solis virginibus excluditur à Sanchez, lib. 7. de matr. disp. 91. num. 4. in conscientia, hæc in claustro violata; secus enim servaretur Testatoris voluntas, nisi forte, ni illud acceptet, infamæ gravis periculum subeat; sed tunc debet secreto reddere ei, cui illud competit, vel eius distributoribus, &c. Quod si in aliquo casu, ad acquirendum aliquid, requiratur, ut Virgo sit; sed ut ea excludatur, necessaria sit sententia Iudicis: tunc poterit occulte violata

potest provocare, ut petat. Ita Sanch. lib. 9. matr. d. 8. num. 12. quidquid dicat Texeda apud Dian. p. 9. tom. 8. res. 32. Innocentis, inquam, non si alter consensit ad cum incestum, vel uterque similem incestum commisit; uterque amittit ius. Ita Sanch. lib. 9. matr. d. 31. num. 2. & d. 27. num. 3. imò d. 28. num. 2. 5. quare pater potest petere, vel reddere. An possit enim petere, quando videt sibi imminere periculum incontinentiæ? con- dicit Quiraduenas, tract. 9. singul. 12. saltem quando commode dispensationem petere nequit, & periculum est in mora. Sed puto cum communi sententia, non sequitur Diana part. 9. tract. 8. res. 34. non esse concedendum: quia sunt alia remedia vincendi tenta-

tionem. Dispensat autem huic pœnæ Episcopus, ex Sanchez, lib. 8. matr. d. 12. numer. 10. & 11. Confessus Cruciatæ, *ibid.* numer. 16. Privilegiati Regulares, *ibid.* disput. 16. de qua re in tractatu de Matrimonio. Illud cum Castro Palao, tom. 1. tract. 2. disput. 1. de leg. part. 17. num. præsertim 8. doceo, satis esse probabile, & tutum, non incurri hanc pœnam ab eo Coniuge, qui nescivit eiusmodi accessum ad confanguineam sui Coniugis, esse specialiter ab Ecclesia prohibendum; vel quamvis id sciverit, ignorabat esse huic incestui annexam prohibitionem petendi debitum. Ratio brevis est, quia hæc est pœna ex delicto; quam incurrit ab eo, qui inculpabiliter eam ignorat, æquum non est.

Secunda pœna: Huic Coniugi incestuoso non liceat per Canones, mortuo altero Coniuge, cum vlla alia, seu vilo alio amplius matrimonium contrahere sine dispensatione, idque in pœnam sui delicti. Sed certe id non est in usu, ex Navar. Sanch. lib. 7. matr. d. 7. n. 8. quare sine scrupulo poterit nunc ad secundas sine dispensatione transire.

Sed occurrit adhuc advertendum tertium, An sciatur, si sit incestus in aliquo loco castus reservatus, intelligatur eiusmodi esse ille, quod seminat vito, non seminat femina, vel hac seminante, de nequam.

Respondeo. Communiter ab Auctoribus, Bauci de cas. res. casu 3. creditur, esse reservatus, quia iam copula videtur consummata. Sed Verricelli tr. 4. quæst. 27. n. 8. putat, non esse censendum reservatum, quia reservatio (nisi expresse contrarium exprimat) semper intelligitur de completo scelere, at dictum scelus est quidem completa feminatio ex parte illius, qui seminat, non vero completus incestus; quia non concutit utriusque seminis commixtio, unde oritur affinitas. Hæc ille. Sed certe non video, quomodo ille non sit completus incestus ex parte seminantis; qui inreteret per suam completam seminationem se gerit cum consanguinea, vel affine, cur igitur non erit reservatus, si reservatus est incestus absolute. Ille aliter, qui non seminat, ideo non committit casum reservatum; quia, ex parte sua, non est completus incestus. Et licet adsit in ipso cooperatio cum incestu completo alterius, supponimus tamen esse reservatum incestum, non vero cooperationem ad illum. Quid, si sit dubium, an ille alter seminaverit? Respondeo, multo magis erit reservatus, ut ex se patet. Imò item Verricelli in hoc nobiscum sentit ex eo principio; quia præsumptio semper est, quod uterque seminaverit: fori autem externus, & internus non discrepant, nisi quando contraria veritas certa est, non vero quando est dubia, ex Menochio, lib. 4. præf. 83. num. 62. Molin. tom. 1. d. 197. fol. 3. Sanchez, in summ. lib. 1. cap. 10. num. 13.